

## **Üstad Bediüzzaman Said Nursi, bazı ayetlerin Risalelere işaret ettiğini yazıyor. Bunun ise İslâm'a aykırı bir davranış olduğunu söyleyenler var. Bu konuyu açıklar mısınız?**

---

Üstad'a ve Risale-i Nur'a bu gibi konulardan dolayı bir takım bidat ehli hocaların tenkit ve saldırılarına karşı geniş ve külli bir cevap hazırlanmaktadır. Bu yüzden bu soruyu o hazırlanan cevaba havale edip burada kısa bir bölümünü cevap olarak verelim.

### **Risale-i Nur ve Gaybi İhbarlar**

Gaybi ihbarlar genelde iki türlü olur.

**Birincisi:** Kur'an ve hadislerin içinde dürülü ve kapalı olan haberlerdir. Bu dürülü ve kapalı haberler icaz kıvrımlarının içinde saklı olmasından, ehli olmayanlar onları göremiyor, böylece onlara gaybi hükmüne geçiyor. Tıpkı doktor ile sıradan adamın göz hakkındaki malumatları gibi. Sıradan bir adam için gözde çok gaybi ve bilinmeyen şeyler vardır, ama doktor ilmi ile o sıradan adamın göremediği şeyleri görüyor. Birine gaybi olan, diğerine malum oluyor.

İşte ilim ve manevi kemal vasıtası ile bazı nurani ve mübarek zatlar kuvve-i ilmiyye ve kalbiye ile Kur'an ve hadisin o icaz kıvrımlarının içinde dürülü ve saklı olan ince manaları keşf ile ilan ediyorlar. Hem Kur'an ve hadisin harikalarına işaret hem de muhtaç olan sinelere imdat ve şevk veriyorlar. Tarihte böyle nurani zatlar olagelmıştır ve hep olacakdır.

Risale-i Nur'un gaybi ihbarları ekseri hep bu çeşit gaybi ihbarlardır. Bu yüzden böyle gaybi ihbarların izhar ve ilanında şeref ve fazilet Kur'an ve hadise aittir ve ona gider izhar ve ilan eden vasıtaya değil. O zaman bu gibi gaybi ihbarların izhar ve ilanında kibir, gurur, hadfuruşluk aranmamalı, tam tersi Kur'an ve sünnetin i'caz'nın ilanı ve izharı nazarı ile bakılmalıdır.

Bediüzzaman Hazretleri eserlerinde Kur'an'ın gizli kalmış çok mucizevi yönlerini izhar ve ilan etmiştir. Birçok tebşirat ve tehdidatları beyan ile dosta teşvik düşmana korku salmıştır.

**İkincisi:** Allah'ın ikinci çeşit gaybi bildirme şekli ise kalbe doğrudan vasıtasız olarak ilham ile bildirmesi şeklindedir. Bu genelde keramet şeklinde tecelli eder. Bu şekil gaybi ihbarlar tevatür ile sabittir. Geçmişte bir çok ehli kalbin keşif ve kerametleri bu meseleyi ispat ve izah eder. Bazı örneklerini yukarda vermiştik.

---

Risale-i Nur'da kitaba geçmiş bu nev gaybi ihbarlar yok denecek kadar azdır. Zira burada benlik ve şahsiyetin devreye girme riski var ya da Kur'an ve hadisin mucizeliğine hizmeti zahiren görünmüyor. Bu yüzden Üstad bu gibi harika hallerini hep gizlemiştir. Ama yakınının da bulunan talebe ve komşuları o gibi harika hallerine vakıf ve şahittirler.

### **Üstad, neden gaybi haberlerle Risale-i Nur'u teyit etme ihtiyacı duydu?**

Bu soruya cevap bulabilmek için Üstad'ın yaşadığı döneme bir bakmak gerekir.

Risale-i Nur'un yazıldığı dönemde, materyalist inkarcı felsefe insanlığın benliğini sarmalamış ve dinsizlik revaç bulmuş bir meta idi. Her şey ilim ve ispata dayanıyordu . Böyle bir ortamda Said Nursi Hazretleri Risale-i Nurlarla Kur'an ve hadisleri bu asrın ilcaatına göre yorumlama ihtiyacı hissetti ve ona göre de yazdı. Bir nevi Risale-i Nur muktezay-ı hale mutabık bir tefsirdir, bir tecdid hareketidir. Risale-i Nur'da bilhassa imana taalluk eden konularda ispat ve akliyat ziyadesi ile tecelli etmiştir. Maddeciliğin hükmettiği bir dönemde, manevi ilimlerin bütün aksamaları ile izhar ve ilanı zaruri bir ihtiyaçtır. İşte Risale-i Nur manevi alemlere ve ilimlere kapı açmıştır

Böyle bir tefsirin çok az bir yerinde yine bir ihtiyaca binaen bir takım işari ve remzi yorumlar ile muhtaç olanlara tebşirat yapılması gayet makul ve gerçekçidir. Zira insan sadece akıl ve beyinden ibaret bir varlık değildir.

İnsanın kalp, ruh, vicdan, latifeler gibi çok hissiyatları var, bunlar da teşvik ve hisse isterler.

Böyle karanlık ve inkarcılığın kol gezdiği bir ortamda, talebelerini teşvik ve maneviyatlarını takviye için yine ehlişünnete uygun bir tarzda bir takım işari ve remzi müjdelere talebelerine bildirmesinde ne mahzur olabilir. Bu metot mücadelede gerekli bir metottur, her kumandan askerlerinin moralini yüksek tutmak için bir takım tedbirler alır, bu Peygamberimiz (asv)'in hayatında da olan bir metottur.

Osmanlı yıkılmış, hilafet kaldırılmış, İslami kurumlar yasaklanmış, dünyada komünist rejim hızla yayılıyor, dini semboller bir bir silinmeye çalışılıyor, baskıcı bir idarenin altında İslam âlimleri ve aydınları tek tek ya idam ya sürgün ya da hapis ile sindirilmeye çalışılıyor. Müslüman toplumuna Batı medeniyeti zorla dikte ediliyor, kılık kıyafetine kadar düzenlemeler yapılıyor, şapka giymeyen veya karşı olanlar idam ediliyor. Müslümanlar planlı olarak dinden uzaklaştırılmaya çalışılıyor. İnsanlar böyle ümitsiz bir tablo içinde ümide muhtaç iken bazı ümitleri Kur'an'dan alarak onlara vermek, onları dine ve imana teşvik etmek nasıl gerçek dışı olabilir.

İşte bu baskıcı şartlar altında bir âlim davası için mücadele ediyor, imana ve Kur'an hakikatlerine susamış gençlik onun etrafında halkalanıyor, sıkıntı, baskı ve zulüm had safhada. Böyle bir ortamda o imanlı gençliği teskin ve teşvik için meşru bir

---

yolla, yani **ebced** ve **cifir** ilmini kullanarak Kur'an'dan bir takım işaretler ve müjdeler tahric etmesi neden yanlış ve gayri makul olsun el insaf.

**Üstad burada benliğini okşamak için değil, zor şartlar altında hizmet eden talebelerinin şevkini artırmak için bu yola tevessül etmiştir.** Kur'an gibi ezeli ve ebedi isimlerden süzülüp gelen ilahi bir kitap, sadece Asr-ı saadete bakmıyor, bütün zamanları ve mekanları kuşatıp her döneme hem umumi hem de özel hitap ediyor.

İnsanlık tarihinin en dehşetli bir dönemi olan Yirminci Yüzyıl elbette Kur'an'ın o eşsiz nazarından hariç kalamaz. Kur'an'ın hem kendine muarız olanlara tehdit ve ikaz yapması hem de iman ile kendine bağlananlara tebşir ile takdir yapması hikmet ve şefkatinin bir gereğidir. İşte Said Nursi'nin ebced ve cifir ilmi vasıtası ile yaptığı gaybi tabşirat ve müjdeler Kur'an'da var olan bu tehdit ve tebşirleri ilmi ile izhar etmekten ibarettir. Risale-i Nur'daki ebced ile verilen gaybi haberlerin veya müjdelerin aynı ile doğru çıkması da ayrıca işari bir delildir. Bunu görmezlikten gelmek ilim ve insafla bağdaşmaz.

### **Risale-i Nur'da Gaybe Dair Bazı İzahatlar**

#### **"İZAHTAN EVVEL MÜHİM BİR İHTAR"**

**"Lüzumlu dört-beş nokta beyan edilecek."**

**"Birinci nokta:** Hadiste vârit olduğu gibi, "Herbir âyetin mânâ mertebelerinde bir zâhiri, bir bâtını, bir haddi, bir muttalaı vardır. Bu dört tabakadan herbirisinin [hadisçe şücünun, gusünun tâbir edilen] fûrûatı, işârâtı, dal ve budakları vardır" meâlindeki hadisin hükmüyle, Kur'ân hakkında nazil olan bu âyet-i kudsiye fer'î bir tabakadan ve bir mânâ-yı işârîsiyle de Kur'ân ile münasebeti çok kuvvetli bir tefsirine bakmak, şe'nine bir nakîse değil, belki o lisanü'l-gaybdaki i'câz-ı mânevîsinin muktezasıdır."

**"İkinci nokta:** Bir tabakanın mânâ-yı işârîsinin külliyyetindeki efradının bu asırda tezahür eden ve münasebeti pek kuvvetli bir ferdi Risaletü'n-Nur olduğunu, onu okuyan herkes tasdik eder. Evet, ben Risaletü'n-Nur'un has şakirtlerini işhad ederek derim:"

**"Risaletü'n-Nur sair telifat gibi ulûm ve fûnundan ve başka kitaplardan alınmamış. Kur'ân'dan başka me'hazı yok, Kur'ân'dan başka üstadı yok, Kur'ân'dan başka mercii yoktur. Telif olduğu vakit hiçbir kitap müellifinin yanında bulunmuyordu. Doğrudan doğruya Kur'ân'ın feyzinden mülhemdir ve semâ-i Kur'âniden ve âyâtının nücûmundan, yıldızlarından iniyor, nüzul ediyor."**

**"Üçüncü nokta:** Resâili'n-Nur baştan başa ism-i Hakîm ve Rahîmin mazharı olduğundan, bu üç âyetin âhirleri ism-i Hakîm ile ve

---

gelecek yirmi beşinci dahi Rahmân ve Rahîm ile bağlamaları münasebet-i mâneviyeyi cidden kuvvetlendiriyor. İşte bu kuvvetli münasebet-i mâneviyeye binaen deriz ki: "Tenzilül Kitap" cümlesinin sarîh bir mânâsı; Asr-ı Saadette vahiy suretiyle Kitab-ı Mübîn'in nüzulü olduğu gibi, mânâ-yı işârîsiyle de, her asırda o Kitab-ı Mübîn'in mertebe-i arşiyesinden ve mucize-i mâneviyesinden feyiz ve ilham tarîkiyle onun gizli hakikatleri ve hakikatlerinin burhanları iniyor, nüzul ediyor diyerek, şu asırda bir şakirdini ve bir lem'asını cenah-ı himayetine ve daire-i harîmine bir hususî iltifat ile alıyor."

**"Dördüncü nokta:** İşte bu risalede mezkûr otuz üç âyet-i meşhurenin bil'ittifak, tekellüfsüz, mânâca ve cifirce Resâili'n-Nur'un başına parmak basmaları ve başta Âyetü'n-Nur on parmakla ona işaret etmesi, eskiden beri ulema ortasında ve edipler mâbeyninde meşhur bir düstur ve hakikatli bir medâr-ı istihracat ve hattâ hususî tarihlerde ve mezar taşlarında ediplerin istimal ettikleri mâruf bir kanun-u ilmî iledir. Eğer o kanuna tasannu karışmazsa, işaret-i gaybiye olabilir. Eğer sun'î ve kastî yapılsa, yalnız bir letafet, bir zarâfet, bir cezâlet olur."

"Evet, edipler hususî ve şahsî tarihlerde onun taklidini yapmakla kelâmalarını güzelleştirdikleri, hem cifir ilminin en esaslı bir kaidesi ve mühim bir anahtarı olan makam-ı ebcedî ile işaret ise, her cihetle ayn-ı şuur ve nefs-i ilim ve mahz-ı irade ve tesadüfî halleri olmayan ve lüzumsuz maddeleri bulunmayan Kur'ân'ın bu kadar âyât-ı meşhuresi icmâ ile ve ittifakla Risalei'n-Nur'a işaret ve tevafukları, sarahat derecesinde onun makbuliyetine bir şهادettir. Ve hak olduğuna bir imzadır ve şakirtlerine bir beşarettir."

**"Beşinci nokta:** Bu hesab-ı ebcedî, makbul ve umumî bir düstur-u ilmî ve bir kanun-u edebî olduğuna deliller pek çoktur. Burada yalnız dört-beş tanesini numune için beyan edeceğiz."

**"Birincisi:** Bir zaman Benî İsrail âlimlerinden bir kısmı, huzur-u Peygamberîde, sûrelerin başlarındaki "elif,lam,mim,gibi mukattaat-ı hurufiyeyi işittikleri vakit, hesab-ı cifrî ile dediler:"

"Ya Muhammed, senin ümmetinin müddeti azdır."

"Onlara mukabil dedi: "Az değil." Sâir sûrelerin başlarındaki mukattaatı okudu ve ferman etti: "Daha var." Onlar sustular..."

**"İkincisi:** Hazret-i Ali Radıyallahu Anhın en meşhur Kaside-i Celcelûtiyesi, baştan nihayete kadar bir nevi hesab-ı ebcedî ve cifir ile telif edilmiş ve öyle de matbaalarda basılmış."

---

**"Üçüncüsü: Câfer-i Sâdık Radiyallahu Anh ve Muhyiddin-i Arabî (r.a.) gibi esrar-ı gaybiye ile uğraşan zatlar ve esrar-ı huruf ilmine çalışanlar, bu hesab-ı ebcedîyi gaybî bir düstur ve bir anahtar kabul etmişler."**

**"Dördüncüsü: Yüksek edipler, bu hesabı, edebî bir kanun-u letafet kabul edip eski zamandan beri onu istimal etmişler. Hattâ letafetin hatırı için iradî ve sun'î ve taklidî olmamak lâzım gelirken, sun'î ve kastî bir surette o gaybî anahtarların taklidini yapıyorlar."**

**"Beşincisi: Ulûm-u riyaziye ulemasının münasebet-i adediye içinde en lâtif düsturları ve avamca harika görünen kanunları, bu hesab-ı tevafukînin cinsindendirler. Hattâ fıtrat-ı eşyada Fâtır-ı Hakîm bu tevafuk-u hesabîyi bir düstur-u nizam ve bir kanun-u vahdet ve insicam ve bir medâr-ı tenasüp ve ittifak ve bir namus-u hüsün ve ittisak yapmış. Meselâ, nasilki iki elin ve iki ayağın parmakları, âsablari, kemikleri, hattâ hücreleri, mesâmatları hesapça birbirine tevafuk ederler. Öyle de, bu ağaç, bu baharda ve geçen bahardaki çiçek yaprak, meyvece tevafuk ettiği gibi, bu baharda dahi az bir farkla geçen bahara tevafuk ve istikbal baharları dahi mâzi baharlarına, ihtiyar ve irade-i İlâhiyeyi gösteren sırlı ve az farkla muvafakatleri, Sâni-i Hakîm-i Zülcemâlin vahdetini gösteren kuvvetli bir şahid-i vahdâniyettir."**

**"İşte madem bu tevafuk-u cifrî ve ebcedî, bir kanun-u ilmî ve bir düstur-u riyazî ve bir namus-u fitrî ve bir usul-ü edebî ve bir anahtar-ı gaybî oluyor. Elbette, menba-ı ulûm ve maden-i esrar ve fıtratın tercüman-ı âyât-ı tekviniyesi ve edebiyatın mucize-i kübrâsı ve lisanü'l-gayb olan Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan, o kanun-u tevafukîyi, işârâtında istihdam, istimal etmesi i'câzının muktezasıdır."(1)**

## **"İKİNCİ BİR İHTAR"**

**"Tevafukla işaretler, eğer münasebât-ı mâneviyeye istinad etmezse, ehemmiyeti azdır. Eğer münasebet-i mâneviyesi kuvvetli ise, bu onun bir ferdi, bir mâsadaki hükmünde olsa ve müstesna bir liyakati bulursa, o vakit tevafuk ehemmiyetlidir. Ve o kelâmdan bunun iradesine bir emâre olur. Ve ondan o ferdin hususî bir surette dahil olduğuna ya remiz, ya işaret, ya delâlet hükmünde onu gösterir."**

**"İşte, gelecek âyât-ı Kur'âniyenin Risale-i Nur'a işaretleri ve tevafukları ekseriyetle kuvvetli bir münasebet-i mâneviyeye istinad ederler. Evet, bu gelecek âyât-ı meşhure müttefikan on üçüncü**

---

**asrın âhirine ve on dördüncü asrın evveline cifirce bakıyorlar ve Kur'ân ve iman hesabına bir hakikate işaret ediyorlar. Ve medâr-ı teselli bir Nurdan haber veriyorlar. Ve o zamanın dalâlet fitnessinden gelen şübehatı izale edecek Kur'ânî bir burhanı müjde veriyorlar. Ve o işaretlere ve remizlere tam mazhar ve o vazifeleri bihakkın görecek, Risale-i Nur gibi bir tefsir-i Kur'ânî olacak. Halbuki Risale-i Nur bu mezkûr noktada ileri olduğu, onu okuyanlarca şüphesiz olmasıyla delâlet eder ki, o âyetler bilhassa Risale-i Nur'a bakıp ona işaret ediyorlar."(2)**

### **Dipnotlar:**

- (1) bk. [Şualar, Birinci Şua, İzahtan Evvel Mühim Bir İhtar.](#)
- (2) bk. [a.g.e. ve Şua, İKİNCİ BİR İHTAR.](#)